

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2024

ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ – ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. α) Ο συγγραφέας καταλήγει στην τελευταία παράγραφο σε δύο συμπεράσματα. Αφενός, αναφέρει πως κανένα βιβλίο δεν μπορεί να προσφέρει καλύτερα τις απαντήσεις και τις λύσεις στα προβλήματα της ζωής του ανθρώπου, όπως θα το έκαναν τα βιώματά του. Αφετέρου, το βιβλίο μπορεί να αποτελέσει οδηγό για την καθοδήγηση της σκέψης του ανθρώπου και να τον βοηθήσει να λάβει τις σωστές αποφάσεις στη ζωή του. (63 λέξεις)

A1. β) Ο αρθρογράφος για να πείσει και να ευαισθητοποιήσει το κοινό σχετικά με το πόσο σημαντικό είναι το βιβλίο για την κατανόηση καταστάσεων και το πόσο σπουδαίος οδηγός είναι στη ζωή του ανθρώπου, χρησιμοποιεί ως τρόπο πειθούς την επίκληση στο συναίσθημα. Πιο συγκεκριμένα, το πετυχαίνει με τη μεταφορά «θαυματουργό φάρμακο» (ή «να θεραπεύσει, πηγή πνευματικής τροφής, φλογερού φάρου»), με την συγκινησιακά φορτισμένη έκφραση «μα το βιβλίο κατέχει σίγουρα τη θέση ενός φλογερού φάρου» (ή «ένας πραγματικός οδηγός, μιας άσβεστης δάδας, πεμππουσία της ανθρώπινης γνώσης») και με το επίθετο «**θαυματουργό φάρμακο**» (ή «μιας **άσβεστης δάδας**», «**ουτοπικό**», **φλογερού φάρου**»).

A2. α)

Η δεύτερη παράγραφος του κειμένου 1 αποτελείται από τα παρακάτω δομικά μέρη:

Θεματική πρόταση: «Ένα άλλο αδιαμφισβήτητο...τον επαγγελματικό του τομέα».

Σχόλια: «Ταυτόχρονα, ενισχύεται...δικής του ατομικής λογικής»

Κατακλείδα: ΔΕΝ υπάρχει

A2. β)

Άποψη: γνώμη, οπτική, πλευρά

Ενισχύεται: ισχυροποιείται, ενδυναμώνεται, βελτιώνεται

Θα συνειδητοποιήσει: θα αντιληφθεί, θα κατανοήσει, θα καταλάβει

A3.

Αγαπητοί συμμαθητές,

Ως μέλος της μαθητικής κοινότητας και με αφορμή την ημερίδα που διοργανώνεται στο σχολείο μας για τη φιλαγγνωσία, αποφάσισα να αναφερθώ στην αξία του βιβλίου. Από τα αρχαία χειρόγραφα μέχρι και την εποχή που ο Γουτεμβέργιος εφηύρε την τυπογραφία, το βιβλίο αποτέλεσε κύριο αρωγό του ανθρώπου στην προσπάθειά του να αναπτυχθεί πολιτισμικά.

Αξία του βιβλίου:

- Διευρύνονται οι πνευματικοί ορίζοντες του αναγνώστη, ενώ οξύνεται και η κριτική του σκέψη, η φαντασία και η παρατηρητικότητα του. Η ανάγνωση αποτελεί άσκηση για τη μνήμη και το άτομο μαθαίνει να συγκεντρώνεται πλουτίζοντας ταυτόχρονα τον νου με εικόνες.
- Το βιβλίο συνιστά μέσο δημιουργικής αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου, μορφή γνήσιας ψυχαγωγίας. Διαβάζοντας καταπολεμούμε την πλήξη και την ανία, και μπορούμε να αποδράσουμε από την πεζή καθημερινότητα.
- Με την ανάγνωση βιβλίων το άτομο έρχεται σε επαφή με τη γλώσσα, πλουτίζει το λεξιλόγιό του και καλλιεργεί την εκφραστική του δεινότητα βελτιώνοντας ταυτόχρονα την ορθογραφία του.
- Το άτομο αποκτά γνώσεις με απότοκο την απαλλαγή του από στερεοτυπικές αντιλήψεις και δεισιδαιμονίες που συντηρούν τον δογματισμό και οδηγούν σε εσφαλμένη προσέγγιση της αλήθειας.
- Η επαφή με τον γραπτό λόγο, με λογοτεχνικά και επιστημονικά έργα αναπτύσσει τη στοχαστική διάθεση, τον γόνιμο προβληματισμό προάγοντας την ευθυκρισία και τον ορθολογισμό.
- Το βιβλίο ως παιδαγωγικό μέσο λειτουργεί ως ηθικοπλαστικός παράγοντας, αφού συχνά στις σελίδες του προβάλλονται αξίες και αρετές κι αντλούνται πρότυπα ζωής που βοηθούν το άτομο να σκεφτεί ορθά και να απαλλαχθεί από συμπεριφορές που πλήττουν την αξιοπρέπειά του.
- Βιβλία με εξειδικευμένο περιεχόμενο σε κάποιον επαγγελματικό κλάδο βοηθούν στη δια βίου παιδεία και την κατάρτιση εργαζομένων.
- Η ταύτιση του αναγνώστη με ήρωες της ιστορίας συντελεί στη βίωση πρωτόγνωρων συναισθημάτων, τα οποία εξευγενίζουν την ψυχή του και του δίνουν διέξοδο σε δύσκολες καταστάσεις υποδεικνύοντας έμμεσα ποιες επιλογές είναι ωφέλιμες και ποιες όχι.

Από τα παραπάνω καθίσταται σαφές, αγαπητοί συμμαθητές, ότι το βιβλίο χρειάζεται να έχει σημαντική θέση στη ζωή μας. Οφείλουμε, λοιπόν, να δείξουμε προσωπικό ενδιαφέρον και να στραφούμε όλοι μας συνειδητά σε γνήσιες μορφές ψυχαγωγίας επιλέγοντας το διάβασμα βιβλίων, προβάλλοντας έτσι αντίσταση στα υλιστικά πρότυπα της εποχής μας.

Σας ευχαριστώ.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

B1. Η ιστορία διαδραματίζεται στο χωριό στο οποίο το παιδί εργάζεται ως παραπαίδι. Σε αυτή την ιστορία συμμετέχουν το παιδί και ο παππούς. Το παιδί επιθυμούσε να αποκτήσει ένα βιβλίο για να διαβάσει παραμύθια, αλλά στο χωριό δεν υπήρχαν βιβλιοπωλεία. Έτσι ζήτησε από τον παππού έμπορο να του φέρει ένα βιβλίο από την πόλη που θα πήγαινε. Ο παππούς δεν δέχτηκε τα χρήματα που του έδινε το παιδί με αντάλλαγμα να του διαβάσει την ιστορία, από την οποία τελικά μαγεύτηκε.

B2. α)

Στο απόσπασμα «*Έβαλε ο παππούς... Σύμφωνα;*» εντοπίζονται οι αφηγηματικοί τρόποι της αφήγησης και του διαλόγου. Ειδικότερα, στο σημείο «*Έβαλε ο παππούς τα μεταλλίκια στην απαλάμη του... και μου τα δωσε πίσω*» υπάρχει αφήγηση, αφού ο ήρωας αφηγείται την συνάντησή με έναν παππού και τα λεφτά που του έδωσε για να πάρει του παιδιού ένα βιβλίο και πως τελικά αφού τα μέτρησε ο παππούς, του τα έδωσε πίσω. Στη συνέχεια, στο απόσπασμα: «*Παρ τα*», του λέει. «*Αν τα χαρτιά λένε καλά παραμύθια...Ε;...*» υπάρχει διάλογος (η αστεία απάντηση του παππού στο παιδί πως αν τα βιβλία που θα του πάρει δεν λένε ωραία παραμύθια θα του πάρει το αυτί).

B2. β)

- «το παιδί έπεσε πάνω στο βιβλίο με τα μούτρα»: μεταφορά
- «ήταν σαν μικρό σπιτάκι»: παρομοίωση
- «Και το διάβαζε, το διάβαζε ολόκληρο το χειμώνα»: επανάληψη του ρήματος «διάβαζε»

B3.

Από το απόσπασμα γίνεται φανερή η αγάπη του ήρωα για το βιβλίο, εφόσον μπήκε στη διαδικασία να ζητήσει από τον παππού έμπορο να του αγοράσει ένα βιβλίο από την πόλη, δίνοντάς του μάλιστα χρήματα από το μισθό του. Έπειτα αναφέρεται ότι το παιδί «έπεσε πάνω στο βιβλίο με τα μούτρα» και το διάβαζε όλο το χειμώνα ξανά και ξανά. Στο τέλος του αποσπάσματος επισημαίνεται ότι ο μικρός είχε «καταπιεί» άλλα δέκα βιβλία μέσα σε έναν χρόνο.

Σε αντίθεση με τον νέο του αποσπάσματος, οι σύγχρονοι νέοι δεν φαίνεται να δείχνουν αντίστοιχη θέρμη για την ανάγνωση βιβλίων. Οι γρήγοροι ρυθμοί ζωής, οι πολλαπλές υποχρεώσεις των νέων και οι «πειρασμοί» του διαδικτύου και των σύγχρονων τεχνολογικών μέσων λειτουργούν ανασταλτικά στη διάθεση του νέου να απολαύσει με ηρεμία την ανάγνωση ενός βιβλίου. (129 λέξεις)

Ηλιάδη Γεωργία
Μυτιληναίος Γιάννης
Φιλολογοί